

LATVIJAS REPUBLIKA VENTSPILS NOVADA BĀRIŅTIESA

Skolas iela 4, Ventspils, LV-3601, tālrunis 63620507, 28675879, e-pasts barintiesa@ventspilsnd.lv

Ventspils novada bāriņtiesas pārskats par darbu 2024. gadā

Pārskats sagatavots saskaņā ar Bāriņtiesu likuma 5.panta ceturtās daļas prasībām, kas nosaka, ka „Bāriņtiesa ne retāk kā reizi gadā sniedz pašvaldības domei pārskata ziņojumu par savu darbību. Pārskata ziņojums ir publicējams pašvaldības mājaslapā”.

Ventspils novada bāriņtiesa (turpmāk – bāriņtiesa) ir Ventspils novada pašvaldības izveidota aizbildnības un aizgādības iestāde, kura prioritāri nodrošina bērnu un aizgādībā esošu personu tiesību un tiesisko interešu aizsardzību. Bāriņtiesa savā darbībā pamatojas uz normatīvajiem aktiem, publisko tiesību principiem un Ventspils novada domes apstiprinātu nolikumu.

Bāriņtiesas darbības teritorija ir Ventspils novada administratīvā teritorija, kur bāriņtiesas pieejamība nodrošināta 12 pašvaldības pagastos.

Bāriņtiesas sastāvā strādā priekšsēdētāja, četri pilna darba laika bāriņtiesas locekļi, no kuriem viens pilda arī bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieka pienākumus. Visam bāriņtiesas sastāvam ir normatīvajos aktos noteiktā izglītība.

Lietvedību bāriņtiesā kārtro bāriņtiesas lietvedis, kurš pilda bāriņtiesas sēžu sekretāra pienākumus, ir atbildīgs par bāriņtiesas arhīvu.

Atbilstoši Bāriņtiesu likuma 5. panta sestajai daļai, kas noteic, ka pašvaldībai ir pienākums nodrošināt mērķtiecīgi organizētu konsultatīvu, izglītojošu un psiholoģisku atbalstu bāriņtiesas priekšsēdētājam, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietniekam un bāriņtiesas locekļiem, lai pilnveidotu viņu profesionālo kompetenci un profesionālās darbības kvalitāti, bāriņtiesas darbinieki saņēmuši profesionālas supervīzijas, kā arī pilnveidojuši savas zināšanas bāriņtiesu kompetences jautājumos, piedaloties mācību semināros unursos.

2024.ada bāriņtiesas darbinieki piedalījās dažādos zināšanu pilnveides semināros, kurus rīkoja Bērnu tiesību aizsardzības centrs, Latvijas Pašvaldību mācību centrs, ZZDats organizētajos semināros par sistēmu “BARIS”, un citos. Semināri notika gan klātienē, gan attālināti, izmantojot dažādas interneta platformas.

Bāriņtiesa strādā dokumentu vadības sistēmā “*LIETVARIS*” un bāriņtiesas informācijas sistēmā BARIS.

Bāriņtiesa 2024. gadā savas kompetences ietvaros ir sagatavojusi, reģistrējusi un nosūtījusi vēstules, pieprasījumus, atbildes uz iesniegumiem, sūdzībām un lielāko daļu dokumentus nosūtījusi elektroniskā veidā, kas veicina darba operativitāti, kā arī samazina pašvaldības izmaksas.

Pildot savas funkcijas, katrā lietā bāriņtiesa pieprasa, iegūst un sagatavo dokumentus tiesiska un objektīva lēmuma pieņemšanai. Ir noteikts personu loks, kuras drīkst iepazīties ar lietvedības dokumentiem. Lai bāriņtiesa varētu sekmīgi veikt savus uzdevumus un pieņemt motivētus lēmumus, tai jāiegūst dažādi pierādījumi: informācija no trešajām personām, psihologa, ģimenes ārsta, narkologa, psihiatra atzinumi, informācija no tiesībsargājošajām institūcijām, jāveic pārrunas, dzīves apstākļu pārbaudes un nekustamo īpašumu apsekošanas, par ko tiek noformēti sarunas protokoli, pārbaudes akti pievienošanai lietām. Bāriņtiesa sagatavo pieprasījumus attiecīgajām iestādēm, kuras var sniegt nepieciešamās ziņas par personām. Bāriņtiesas savstarpēji sadarbojas, lai veiktu savus uzdevumus.

2024.gadā saņemtā korespondences kopskaits: 689, un nosūtītās korespondences kopskaits: 541.

Bāriņtiesai ir pieeja Iekšlietu ministrijas Informācijas centra (IeM IC) Sodu reģistram un Pilsonības un Migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) Iedzīvotāju reģistra datu bāzei, Valsts Vienotajai datorizētajai Zemesgrāmatai, bāriņtiesai ir jāsniedz ziņas PMLP tiešsaistē par visiem Bāriņtiesas pieņemtajiem lēmumiem par aizgādības tiesību pārtraukšanu un atjaunošanu, par aizbildnības nodibināšanu un aizbildņa iecelšanu, par aizbildnības izbeigšanos un aizbildņa atlaišanu vai atcelšanu, kā arī par aizgādņa iecelšanu vai atlaišanu.

Bāriņtiesai atbilstoši normatīvo aktu prasībām ir jāievada ziņas BARIS, Audžuģimeņu atbalsta sistēmā (AGIS), kurā ir jāievada arī dati gan par audžuģimeni, tās ģimenes locekļiem un ievietotajiem bērniem, par gatavību uzņemt bērnus savā ģimenē. Abās sistēmās dati ir regulāri jāaktualizē.

Datu ievade BARIS un to pārnese IeM IC Nepilngadīgo personu atbalsta informācijas (NPAIS) sistēmā nodrošina informācijas pieejamību Uzturlīdzekļu garantijas fondam (UGF) un Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai (VSAA) par pieņemtajiem lēmumiem par aizgādības tiesību pārtraukšanu un atjaunošanu, par aizbildnības nodibināšanu un aizbildņa iecelšanu, par aizbildnības izbeigšanos un aizbildņa atlaišanu vai atcelšanu.

Bāriņtiesa sniedz ziņas VSAA par personām, kurām ir tiesības vai ir izbeigušās tiesības uz valsts sociālajiem pabalstiem.

2024. gadā bāriņtiesā no jauna ierosinātas 35 administratīvās lietas.

Bērnu aizgādības tiesību pārtraukšana, atjaunošana, atņemšana

Aizgādība ir abu vecāku tiesības un pienākumi rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās.

2024.adā gadā bāriņtiesa veica darbu ar Ventspils novada administratīvajā teritorijā ģimenēm, kurās novērotas problēmas bērnu tiesību ievērošanā. Viens no bāriņtiesas uzdevumiem ir risināt problēmsituācijas, nodrošinot un ievērojot bērnu vislabākās intereses. Bāriņtiesa 2024. gadā ir ziņojusi Ventspils novada sociālajam dienestam par 10 ģimenēm (17 bērni), kurās nepietiekami nodrošināta bērnu attīstība un audzināšana. Sociālajam dienestam lūgts veikt darbu, sniedzot psihosociālu palīdzību, kā arī bērnu emocionālas audzināšanas apmācību minētajām ģimenēm, lai uzlabotu vecāku spējas un prasmes bērnu audzināšanā un aprūpē. Taču gadījumos, kad vecāku rīcībā un attieksmē pret bērnu konstatē augstus riskus un turpmāka bērna atrašanās vecāku aizgādībā var apdraudēt bērna veselību vai dzīvību, šo jautājumu risināšanā iesaistās bāriņtiesa, kas lemj par aizgādības tiesībām. Bāriņtiesa lemj par bērna aizgādības tiesību pārtraukšanu vecākam, ja:

- 1) ir faktiski šķēršļi, kas liedz vecākam iespēju aprūpēt bērnu;
- 2) bērns atrodas veselībai vai dzīvībai bīstamos apstākļos vecāka vainas dēļ (vecāka apzinātas rīcības vai nolaidības dēļ);
- 3) vecāks ļaunprātīgi izmanto savas tiesības vai nenodrošina bērna aprūpi un uzraudzību;
- 4) vecāks ir devis piekrišanu bērna adopcijai, izņemot gadījumu, kad viņš kā laulātais ir devis piekrišanu tam, ka bērnu adoptē otrs laulātais;
- 5) konstatēta vecāka vardarbība pret bērnu vai ir pamatotas aizdomas par vecāka vardarbību pret bērnu;
- 6) vecāks ļaunprātīgi izmanto savas tiesības, nepildot tiesas nolēmumu lietā, kas izriet no aizgādības vai saskarsmes tiesībām, ja tas nodara būtisku kaitējumu bērnam un, ja nepastāv otram vecākam šķēršļi īstenot bērna aprūpi.

2024. gadā bāriņtiesa aizgādības tiesības pārtraukusi 4 personām. Minēto personu aizgādībā kopā bija 6 bērni.

Visos gadījumos, kad tiek pārtrauktas aizgādības tiesības, bāriņtiesa par pieņemto lēmumu ir informējusi sociālo dienestu, lūdzot sniegt palīdzību bērna vecākiem, lai veicinātu bērnu atgriešanos ģimenē.

Bāriņtiesa gadījumos, kad vecākam tiek pārtrauktas aizgādības tiesības par vardarbību pret bērnu ģimenē, kā to paredz likums, ziņo valsts policijai un lūdz vecākus saukt pie kriminālatbildības. 2024. gadā bija 1 šāds gadījums, kad bāriņtiesa ziņoja policijai par vecāka vardarbību pret bērnu.

Lietas izskatīšanas laikā ģimenei, sadarbojoties ar Sociālo dienestu, citām institūcijām un speciālistiem, veiksmīgi izdodas būtiski samazināt sociālās problēmas, kā arī novērst konstatētos riskus un nelabvēlīgos apstākļus. Tā rezultātā, bāriņtiesai lemjot par iespējamo bērna aizgādības tiesību pārtraukšanu, lietvedība izbeigta par 5 bērnu aizgādības tiesību pārtraukšanu diviem vecākiem.

Ja bērna aizgādības tiesību pārtraukšanas iemesli ir zuduši, bāriņtiesa lemj par pārtraukto aizgādības tiesību atjaunošanu.

2024. gadā pārtrauktās aizgādības tiesības tika atjaunotas 1 personai, kuras aizgādībā ir 1 bērns.

Tiesā celta prasība par aizgādības tiesību atņemšanu 1 personai, kurai ar tiesas lēmumu aizgādības tiesības atņemtas.

Aizgādības tiesības ar tiesas spriedumu 2024. gadā netika atjaunotas nevienam vecākam.

Ārpusģimenes aprūpe

Ja bērns ir palicis bez vecāku gādības (bērna vecāki miruši, ilgstošas slimības dēļ lūguši nodrošināt bērnam ārpusģimenes aprūpi, vecākiem pārtrauktas vai atņemtas aizgādības tiesības) vai bērna vecāki ir miruši, bāriņtiesa lemj par bērna ārpusģimenes aprūpi. Ārpusģimenes aprūpes veidi:

- 1) aizbildnība;
- 2) audžuģimene;
- 3) ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcija.

Bez vecāku gādības palikušiem bērniem vienmēr prioritāri tiek meklēta iespēja augt ģimenē pie aizbildņa vai audžuģimenē. Institūcijās tiek ievietoti bērni ar smagām veselības problēmām, kuriem atbilstošu aprūpi nevar nodrošināt aizbildnis vai audžuģimene, vai arī liels skaits no vienas ģimenes izņemto bērnu, kad to šķiršana vienam no otra nav bērnu interesēs, kā arī pusaudžu vecuma bērni, kad nav radnieku vai audžuģimeņu, kas būtu gatavi tos uzņemt.

Aizbildnība

Bāriņtiesa lemj par aizbildnības nodibināšanu un aizbildņa iecelšanu bērnam, ja:

- 1) bērna vecāki ir miruši vai izsludināti par mirušiem;
- 2) bērna vecākiem ir pārtrauktas vai atņemtas aizgādības tiesības;
- 3) bērna vecāki ir pazuduši un izsludināti meklēšanā;
- 4) bērna vecāki slimības dēļ nespēj pienācīgi aprūpēt un uzraudzīt bērnu;
- 5) abi bērna vecāki ir nepilngadīgi;
- 6) radušās būtiskas domstarpības bērna un vecāku attiecībās;
- 7) radušies citi neatliekami gadījumi (nodrošinot normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošanu).

Lemjot par aizbildņa iecelšanu, bāriņtiesai ir jāpārliciecinās, vai par aizbildni iecelšanai personai ir aizbildņa pienākumu pildīšanai nepieciešamās spējas un īpašības. Bāriņtiesa izvērtē personas motivāciju kļūt par aizbildni, ģimenes locekļu savstarpējās attiecības, nodarbinātību, dzīves apstākļus, spējas pārstāvēt bērnu personiskajās un mantiskajās attiecībās, kā arī ņem vērā atzinumus par personas veselības stāvokli, ko sniedz ģimenes ārsts, kā arī psihiatrs un narkologs.

Viens no bāriņtiesas pienākumiem aizbildnības uzraudzībā ir katru gadu pārbaudīt aizbilstamā dzīves apstākļus aizbildņa ģimenē. Bāriņtiesa pārskata gadā veikusi visu aizbildnībā esošo bērnu

dzīves apstākļu pārbaudes, pārrunas ar bērniem un aizbildņiem, un viņu ģimenes locekļiem. Pieprasīti un saņemti gada norēķini par bērnu personisko un mantisko tiesību pārstāvēšanu.

Bāriņtiesa lemj par aizbildņa atļaušanu no aizbildņa pienākumu pildīšanas bērnam sasniedzot pilngadību, kā arī gadījumos, ja ir izbeigušies iepriekš minētie aizbildnības nodibināšanas iemesli.

2024. gadā aizbildnībā atradās 20 bērni.

2024. gadā bāriņtiesa izvērtējusi 3 personu atbilstību aizbildņa pienākumu pildīšanai. Viena personas netika atzīta par piemērotu, lai varētu uzņemties aizbildņa pienākumus. Par aizbildņiem visbiežāk tiek iecelti bērnu radnieki vai bērnam emocionāli tuvi cilvēki.

2024. gadā aizbildņi tika iecelti 2 bērniem, 5 aizbildņi likumīgu iemeslu dēļ atlaisti no aizbildņa pienākumu pildīšanas.

Aprūpes un rehabilitācijas institūcija (aprūpes iestāde)

Bāriņtiesa lemj par bāreņa vai bez vecāku gādības palikuša bērna ievietošanu aprūpes iestādē, ja ārpusģimenes aprūpi bērnam nav iespējams nodrošināt pie aizbildņa vai audžuģimenē vai ja aprūpe pie aizbildņa vai audžuģimenē konkrētam bērnam nav piemērota. Aprūpes iestādē bērns atrodas līdz brīdim, kad viņam tiek nodrošināta piemērota aprūpe pie aizbildņa vai audžuģimenē. Aprūpes iestādē ievietota bērna aizbildņa pienākumus pilda šīs institūcijas vadītājs.

2024. gadā aprūpes iestādē atradās 1 bērns ar smagiem veselības traucējumiem.

Audžuģimenes

Bāriņtiesa lemj par:

- 1) par ģimenes vai personas piemērotību audžuģimenes pienākumu veikšanai;
- 2) par audžuģimenes statusa piešķiršanu;
- 3) par bērna ievietošanu audžuģimenē vai uzturēšanās izbeigšanu tajā;
- 4) par audžuģimenes statusa atņemšanu, ja bāriņtiesa konstatē, ka audžuģimene nepilda audžuģimenes pienākumus atbilstoši bērna interesēm;
- 5) par audžuģimenes statusa izbeigšanu, ja audžuģimene pati ir izteikusi tādu vēlēšanos.

Ventspils novadā darbojās 3 audžuģimenes, no kurām 1 ir arī krīzes audžuģimene.

2024. gadā saņemti trīs iesniegums, kurā 2 personas un laulātie lūdz atzīt sevi par piemērotiem audžuģimenes pienākumu veikšanai. 1 persona un laulātie ir atzīti par piemērotiem, lai veiktu audžuģimenes pienākumus un turpina sadarbību ar ārpusģimenes atbalsta centru, apgūst audžuģimenes apmācības programmu, apmeklē psihologu un iziet praksi pirms bāriņtiesa lems par audžuģimenes statusa piešķiršanu.

Ventspils novadā krīzes audžuģimenē ievietoti 2 Ventspils novada bērni, bet 3 audžuģimenēs uzturas 5 bērni no citām pašvaldībām. Citu novadu audžuģimenēs ievietoti 5 Ventspils novada bērni.

Audžuģimeņu lietās 2024. gadā pieņemti 6 lēmumi.

Adopcija

Bāriņtiesa lemj par:

- 1) par personas atzīšanu par adoptētāju;
- 2) par piekrišanu bērna adopcijai Civillikumā noteiktajos gadījumos;
- 3) par brāļu un māsu, pusbrāļu un pusmāsu šķiršanu Civillikumā noteiktajos gadījumos;
- 4) par to, vai Latvijā iespējams nodrošināt bērna audzināšanu ģimenē vai pienācīgu aprūpi;
- 6) par bērna nodošanu adoptētāja aprūpē un uzraudzībā līdz adopcijas apstiprināšanai;
- 7) par pirmsadopcijas aprūpes izbeigšanu bērnam;
- 8) par adopcijas atbilstību bērna interesēm.

Bez vecāku gādības palikušo bērnu, bāreņu un to personu, kuras vēlas adoptēt bērnu (adoptētāju), uzskaiti veic Labklājības ministrija. Šī informācija tiek iekļauta Adopcijas reģistrā, kuram ir ierobežotas pieejamības statuss.

Ārkārtas aizbildnības lietas

2022. gada 3.martā tika pieņemts Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likums, tostarp ieviests jauns ārpusģimenes institūts – ārkārtas aizbildnība, lai nodrošinātu efektīvu, ātru pārstāvību un aprūpi bērniem, kas ieceļojuši Latvijā no Ukrainas kara zonas bez vecāku pavadības. Proti, pat, ja bērnam Ukrainā ir iecelts likumiskais pārstāvis (aizbildnis, aprūpes institūcijas vadītājs), kas nav bērna vecāks, bez vecāku pavadības esošam bērnam Latvijā tika nodibināta ārkārtas aizbildnība, kurās bāriņtiesai arī jāuzrauga ārkārtas aizbildnībā esošo bērnu tiesību ievērošana.

Bāriņtiesā 2024. gadā tika izbeigtas 2 ārkārtas aizbildnības lietas, 3 bērni atgriezās pie saviem vecākiem.

Aizgādība

Aizgādība ir personu ar ierobežotu rīcībspēju personīgo un mantisko interešu, kā arī mantojuma aizsardzības forma. Aizgādnis ir persona, ko ieceļ vai atbrīvo no tās pienākumiem bāriņtiesa, pamatojoties uz tiesas spriedumu par aizgādības nodibināšanu vai izbeigšanu, vai arī saskaņā ar notāra taisīto notariālo aktu par aizgādības nodibināšanu mantojumam.

Bāriņtiesa saskaņā ar tiesas nolēmumu par aizgādības nodibināšanu ieceļ aizgādni:

- 1) personai ar garīga rakstura vai citiem veselības traucējumiem, kurai rīcībspēju ierobežojusi tiesa;
- 2) personai, kurai tiesa nodibinājusi pagaidu aizgādību;
- 3) personai, kurai rīcībspēju tiesa ierobežojusi izlaidīgas vai izšķērdīgas dzīves dēļ, kā arī alkohola vai citu apreibinošo vielu pārmērīgas lietošanas dēļ;
- 4) promesošas vai pazudušas personas mantai;
- 5) testamenta izpildīšanai.

Aizgādībā esošie cilvēki ir pilngadīgas personas ar ierobežotu rīcībspēju. Bāriņtiesa piedalās lietas izskatīšanā tiesā, iesniedzot pierādījumus, kuriem ir nozīme lietā par rīcībspējas ierobežošanu un aizgādības nodibināšanu. Pēc sprieduma par rīcībspējas ierobežojuma noteikšanu stāšanās likumīgā spēkā, bāriņtiesa pieņem lēmumu par aizgādņa iecelšanu. Bāriņtiesa uzrauga aizgādībā esošo tiesību un interešu ievērošanu, pieprasot no aizgādņiem norēķinus, veicot aizgādībā esošo personu dzīves apstākļu pārbaudes, uzklaua aizgādībā esošās personas viedokli, par ko tiek noformēti sarunas protokoli, dzīves apstākļu pārbaudes akti, kas glabājas attiecīgās personas aizgādības lietās.

Ventspils novadā uz 2024. gada 31. decembri bija 17 aizgādībā esošas personas, 2024. gadā personu ar ierobežotu rīcībspēju lietās pieņemti 10 lēmumi.

2024. gadā pieņemts 1 lēmumi mantojuma aizgādības lietās.

Lietas par bērna mantas pārvaldību

Bāriņtiesa, aizstāvot bērna mantiskās intereses Civillikumā paredzētajos gadījumos:

- 1) lemj par atļauju pieņemt vai atraidīt bērna vārdā viņam piekritušo mantojumu;
- 2) lemj par bērnam piederošās mantas pārdošanu par tirgus vērtību vai izolē;
- 3) lemj par mantojuma sadalīšanu, bērna mantas (ja tās vērtība nepārsniedz 14000 euro) atsavināšanu, iekļilāšanu vai apgrūtināšanu ar citām lietu tiesībām;
- 4) lemj par bērnam piederošā nekustamā īpašuma (ja tā vērtība pārsniedz 14000 euro) tiesībām lietderīgumu;
- 5) lemj par īpašuma iegūšanu bērnam;

6) ieceļ aizbildni tiesisku darījumu noslēgšanai starp bērnu un vecākiem;

7) lemj par mantojuma pārvaldīšanas un lietošanas tiesību atņemšanu, ja pārdzīvojušais laulātais bērnam piekritušo mantojumu pārvalda vai lieto nekārtīgi;

8) lemj par vecāka atstādināšanu no bērna mantas pārvaldības, ja vecāks pārvalda bērna mantu neatbilstoši bērna interesēm;

9) veic citus bērna mantisko tiesību aizsardzības pasākumus .atsavināšanas, iekļāšanas vai apgrūtināšanas ar citām lietu tiesībām lietderīgumu.

Vecāki bērnu vārdā bez bāriņtiesas atļaujas nevar mantojumu, dāvinājumu pieņemt vai atraidīt, kā arī nevar rīkoties ar bērna mantu pēc saviem ieskatiem. Bērniem var piederēt konti bankās, nekustamie īpašumi vai vecāku atstāti mantojumi. Bāriņtiesa seko bērna mantisko tiesību ievērošanai, katru gadu pieprasot no bērna vecāka vai aizbildņa norēķinu par bērna mantas pārvaldību, pārbauda norēķina pareizību, veic bērnam piederošā nekustamā īpašuma apskati.

Pieņemto lēmumu skaits par nepilngadīgo bērnu mantisko interešu nodrošināšanu vai aizstāvību 2024. gadā – 12 .

Citas lietas

Bāriņtiesā pieņemti lēmumi arī citos gadījumos, piemēram, vecāku strīdos par nodokļu atvieglojumiem par bērniem, par ģimenes valsts pabalsta izmaksu personai, kura faktiski audzina bērnus, par bērna nodošanu citas personas aprūpē Latvijā, par audžuģimenē ievietota bērna izceļošanu no Latvijas Republikas, un citi.

Darbietilpīgas, laukietilpīgas un sarežģītas ir lietas par atzinuma sniegšanu tiesai lietās, kas izriet no aizgādības tiesībām – bērnu dzīvesvietas noteikšana, saskarsmes tiesību kārtības noteikšana, atsevišķas aizgādības noteikšana. Tiesvedība šādās lietās ilgst pat vairāku gadu garumā.

Bāriņtiesa piedalījies gan kā prasītājs, kā institūcija, kā trešā persona, kā bērna likumiskais pārstāvis, u.c. tiesas sēdēs Kurzemes rajona tiesās (Ventspilī, Talsos, Saldū, Liepājā).

Dalība lietās par medicīniska rakstura piespiedu līdzekļu noteikšanu pilngadīgām personām, kuras atrodies nepieskaitāmības stāvoklī izdarījušas noziedzīgus nodarījumus. Tāpat bērnu intereses pārstāvētas kriminālprocesos, pirmstiesas izmeklēšanas laikā policijā, ekspertīzes veikšanas laikā.

Veiktas bērnu un citu rīcībnespējīgo personu dzīves apstākļu pārbaudes dzīvesvietā – obligātās pārbaudes; pēc informācijas saņemšanas par iespējamiem bērnu tiesību pārkāpumiem; pēc tiesu pieprasījuma; pēc policijas iestāžu pieprasījuma; pēc citu bāriņtiesu pieprasījuma, u.c. gadījumos.

Pamatojoties uz Bāriņtiesu likuma 17.panta 4.punktu un 7.punktu tikuši izskatīti iesniegumi un sūdzības, sniegta palīdzība personām, kuras pēc palīdzības vērsušās bāriņtiesā. Bāriņtiesa sniedz konsultācijas Ventspils novada iedzīvotājiem bāriņtiesas kompetences jautājumos. Rezultātā atsevišķos gadījumos ir izdevies atrisināt iedzīvotājiem svarīgus jautājumus, neierosinot lietu izskatīšanai bāriņtiesā.

Saskaņā ar Bāriņtiesu likuma 17.panta 4.daļu Ventspils novada bāriņtiesa ir sadarbojusies ar citām bāriņtiesām, ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijām, veselības aprūpes un izglītības iestādēm, sociālajiem dienestiem, policijas iestādēm, Uzturlīdzekļu garantijas fondu, Valsts probācijas dienestu, Tieslietu Ministriju, Labklājības ministriju, Bērnu aizsardzības centru un citām iestādēm, lai nodrošinātu bērna vai citas rīcībnespējīgas personas tiesību un interešu aizstāvību. Īpaši cieša sadarbība bāriņtiesai ir ar Ventspils novada sociālo dienestu.

Bāriņtiesa pieprasa, saņem Bērnu aizsardzības centrā izgatavotās bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem apliecības sociālo garantiju nodrošināšanai un izsniedz bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem apliecības. 2024.gadā izsniegtas 18 apliecības.

Bērnu aizsardzības centram iesniegts bāriņtiesas ikgadējais valsts statistikas pārskats par 2024. gadu.

Bāriņtiesa ir Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācijas biedrs (turpmāk – Asociācija). Asociācijas mērķis ir sekmēt bāriņtiesu darbinieku profesionālo izaugsmi, apspriest normatīvo aktu projektus un izstrādāt priekšlikumus normatīvo aktu grozījumiem, risināt jautājumus bērnu tiesību aizsardzības sistēmas pilnveidošanā un citus bāriņtiesu kompetencē esošus jautājumus, popularizēt pozitīvo pieredzi bāriņtiesu darbā.

Bāriņtiesai ir uzticēta valsts funkcija ļoti sensitīvā tiesību aizsardzības jomā – bērnu tiesību un interešu aizsardzībā. Bāriņtiesa ir krīzes situāciju risināšanas iestāde, kuras prioritārā funkcija ir nodrošināt bērna un aizgādībā esošās personas tiesību un interešu aizsardzību. Pieaug darba apjoms, lietu komplicētība un darbinieku noslogojums, ir augsts emocionālās spriedzes līmenis, normatīvo aktu maiņa valstī, ļoti augstas amata prasības bāriņtiesas darbiniekiem. Bāriņtiesai kā īpaša statusa iestādei nav tiesību atteikties veikt tai deleģētās funkcijas situācijās, kad bērna vai aizgādībā esošās personas veselība vai dzīvība ir apdraudēta, tādēļ pienākumu veikšana šādās situācijās, bet arī situācijās, kad bāriņtiesas darbinieku saskarsme ir ar agresīvu, neadekvātu vai apreibinošu vielu ietekmē esošu personu, var būtiski apdraudēt pašu bāriņtiesas darbinieku veselību un dzīvību.

Lēmumi

Pavisam 2024. gadā bāriņtiesā pieņemti 62 lēmumi.

Par bāriņtiesas lēmumu un faktiskās rīcības pārsūdzēšanu pārskata gadā – nav ticis pārsūdzēts neviens lēmums.

Apliecinājuma izdarīšana un citu uzdevumu pildīšana

Ventspils novada bāriņtiesā 2024. gadā ir veikti Bāriņtiesas likumā noteiktie apliecinājumi. Sagatavoti un apliecināti vai tikai sagatavoti vai apliecināti darījumu līgumi - 46, iesniegumi, pilnvaras - 56, nostiprinājuma lūgumi - 151, apliecināti paraksti uz nostiprinājuma lūgumiem - 279, veikti paraksta īstuma apliecinājumi - 108, izsniegtas piekrišanas un citi darījumi. Sniegtas arī mutiskas konsultācijas. Apliecinājumu un citu darījumu kopskaits - 640.

Ventspils novada bāriņtiesas priekšsēdētāja

S.Jurcika